

Urostomi och reservoarer

Samliv

Det stora flertalet upplever trots allt inga besvär utan lever det liv de levde innan operationen ur alla aspekter, men samlivet kan förändras efter operationen. Efter kirurgi i lilla bäckenet finns alltid en viss risk för att den sexuella förmågan/känslan förändras hos såväl kvinnor som män. Hos mannen kan förmågan till erektion och utlösning minska. En urolog kan prova ut hjälpmedel eller skriva ut medicin. Kvinnor kan få besvär med flytningar och smärta vid samlag. Vissa, såväl män som kvinnor, kan också komma att lida av en förändrad kroppsuppfattning med försämrade självkänsla, vilket kan påverka samlivet.

Råd och tips

Som urostomiopererad kan Du fortsätta att äta som vanligt. Du bör dock dricka mer, gärna tranbärsjuice, för att minska risken för urinvägsinfektioner.

ILCO – Ditt stöd

ILCO bildades 1965 och har sedan dess arbetat med att förbättra situationen för stomi- och reservoarerade.

ILCO:s motto:

Att bry sig om – och finnas till – när Du behöver oss

Välkommen som medlem i ILCO!

ILCO Riksförbundet för stomi-
och reservoarerade
Box 1386
172 27 Sundbyberg

Besöksadress: Sturegatan 4, Plan 5
Telefon: 08-546 40 520
Fax: 08-546 40 526
Plusgiro: 67 70 10-1
Bankgiro: 5131-9697
E-post: info@ilco.nu
Webbplats: www.ilco.nu

ILCO
Riksförbundet för stomi-
och reservoarerade

Allmänt

Uro är en avledning från grekiskans uron, vilket är namnet på urin. Stomi kommer från grekiskan och betyder mun eller öppning. Denna folder beskriver de olika urostomityperna översiktligt, Ytterligare information finns på ILCO:s webbplats.

Vad är urostomi?

En bit av tunntarmen tas bort och ena änden ansluts till uretärerna (urinledarna). Den andra änden leds ut genom bukväggen och urinen töms i ett bandage, som fästs på buken. Bandaget töms vid behov. Urostomin placeras vanligen på bukens högra sida strax nedanför naveln.

Vad är kontinent urostomi?

En reservoar, gjord av en del av tunn- eller tjocktarmen, anläggs i bukhålan innanför bukväggen. Reservoarens mynning förs ut genom bukväggen. Reservoarens töms flera gånger dagligen genom att en kateter förs in genom mynningen.

Vad är blåsubstitut?

En reservoar tillverkas av en del av tunn- eller tjocktarmen och ansluts till uretärer och urinrör. Patienten kan själv kontrollera när tömning skall ske.

Vem kan få urostomi?

Vanliga orsaker till en urostomi är att urinblåsan avlägsnats på grund av:

- tumörer
- blåsrubbningar på grund av sjukdomar i nervsystemet
- kroniska inflammationer
- svår urininkontinens som inte förbättrats av annan behandling
- sjukdomar av neurologisk art
- strålningsskador
- olyckor
- missbildningar.

Vem kan få kontinent urostomi?

Se ovan, patienten bör dock inte vara yngre än tio år eller äldre än 80 år.

Vem kan få blåsubstitut?

Se ovan, dock bör orsaken inte vara en nervstörning till urinblåsan.

Hjälpmedel

Förbrukningsartiklar för stomi- och reservoaropererade skrivs ut av behörig förskrivare. Kostnaden varierar mellan landstingen, men överstiger aldrig fribeloppet i högskostnads-skyddet för läkemedel.

Hjälpmedel för urostomi

Bandage finns av två huvudtyper, tvådels- och endelsbandage. Tvådelsbandaget består av en hudskyddsplatta, som fästs på huden runt stomin, och en påse som fästs på plattan. Påsen byts någon gång per dag, hudskyddsplattan vid behov, vanligen efter tre till fem dagar. Påsen har en öppningsbar ventil och töms vid behov. Hos endelsbandaget sitter hudskyddsplatta och påse ihop. Hela bandaget byts dagligen.

Hjälpmedel för kontinent urostomi

Ett absorberande bandage fästs över stomin. Reservoarens töms med hjälp av en kateter.

Hjälpmedel för blåsubstitut

Inga särskilda hjälpmedel behövs.

Komplikationer vid urostomi och kontinent urostomi

Läckande bandage kan ge upphov till hudproblem, då urin är aggressiv mot huden.

Komplikationer vid kontinent urostomi och blåsubstitut

Nedsatt njurfunktion ökar risken för saltrubbningar, beroende på att urinen förvaras i en reservoar under flera timmar. Kraftig fetma minskar möjligheterna till att göra en väl fungerande reservoar.